

B – Soukromí a rizika ve hře Smart Home Challenge

Plán lekce: informatika, mediální výchova a společenské vědy

Probíraná témata	<i>Podle kurikula tematické skupiny B – Soukromí jako lidské právo:</i> – Rozlišování různých typů osobních údajů a míry rizika spojené s jejich sdílením, včetně zvláštních kategorií osobních údajů podle čl. 9 GDPR – Zvažování výhod chytrých a online služeb ve vztahu k ochraně soukromí – Údaje vytvářené a sdílené chytrými zařízeními v prostředí internetu věcí (IoT) – Reflexe vlastního používání chytrých zařízení a rozhodování o sdílení dat
Cílová skupina	Žáci ve věku přibližně 13–16 let. Lekci lze přizpůsobit věku a zkušenostem konkrétní třídy.
Vhodné předměty	Informatika, mediální výchova, občanská výchova, společenské vědy, etická výchova
Velikost skupiny	Jedna běžná třída, přibližně 20–30 žáků; pro skupinovou práci doporučujeme skupiny po 3–5 žácích.
Požadavky na předchozí znalosti	• Základní povědomí o tom, že digitální platformy a aplikace shromažďují údaje o uživatelích • Zkušenost s používáním chytrých zařízení nebo aplikací • Základní porozumění tomu, že zařízení mohou být propojena prostřednictvím aplikací, Bluetooth nebo Wi-Fi
Výukové cíle z kurikula DataPro	• B.2 – Porozumění sebeurčení: uvědomit si, že uživatel může ovlivňovat, jaké údaje o sobě sdílí a jaká oprávnění zařízení poskytuje • B.3 – Znalost práv na ochranu osobních údajů: rozpoznat základní principy ochrany soukromí a zvláštních kategorií osobních údajů podle GDPR • B.5 – Posouzení rizik pro soukromí: zvažovat rizika a přínosy sdílení dat v konkrétním kontextu a navrhnout bezpečnější možnosti
Časový rámec	90 minut (jeden blok nebo dvě vyučovací hodiny po 45 minutách)

Technické požadavky	Projektor nebo interaktivní tabule – Notebooky, počítače nebo tablety pro žáky; před lekcí ověřte funkčnost hry na dostupných zařízeních – Stabilní připojení k internetu
Výukové materiály a nástroje DataPro	• Materiály jsou dostupné na webových stránkách projektu DataPro: https://www.datapro.education/datapro-webgames/ • Prezentace „B – Porozumění rizikům pro soukromí“ • Pracovní list „Webové hry DataPro“ • Webová hra Smart Home Challenge: https://dataprogames.ph-freiburg.de/
Návrh struktury lekce / metodický postup	Úvod (15 min): Krátce vysvětlíte rozdíl mezi běžnými osobními údaji a zvláštními kategoriemi osobních údajů podle čl. 9 GDPR. Se třídou diskutujete, proč může být zneužití některých údajů závažnější – například kvůli diskriminaci, nátlaku nebo zásahu do soukromí. Cílem není výklad právních detailů, ale porozumění rozdílné citlivosti dat. Brainstorming: Data v chytré domácnosti (15 min): Ptejte se, jaké údaje mohou chytrá zařízení získávat: obraz z kamery, zvuk z mikrofону, polohu, pohyb, čas používání nebo informace o připojených zařízeních. Odpovědi uspořádejte na tabuli do jednoduché myšlenkové mapy: zařízení → data → možné využití → možné riziko. Skupinový úkol (20 min): Žáci vypracují úkol 3 z pracovního listu „Webové hry DataPro“. Ve skupinách klasifikují jednotlivé typy dat a posoudí, jaké riziko může jejich sdílení představovat. Následně porovnejte závěry ve třídě. Společná diskuse (10 min): Která data považujete za nejcitlivější a proč? Které chytré zařízení byste byli ochotni používat výměnou za větší pohodlí? Která oprávnění nebo sdílení dat byste naopak omezili? Zdůrazněte, že riziko závisí na kontextu a způsobu využití dat. Hra Smart Home Challenge (20–25 min): Žáci si samostatně nebo ve dvojicích zahrají hru. Pozorovací úkol: Jaká data zařízení požadují? Co uživatel získává výměnou za jejich sdílení? Která rozhodnutí zvyšují pohodlí a která lépe chrání soukromí? Učitel si předem prostuduje průvodce hrou. Závěr a reflexe (5–10 min): Porovnejte různé výsledky hry. Která rozhodnutí byla nejtěžší? Změnili by žáci při druhém hraní některou volbu? Každý žák na závěr uvede jedno opatření, kterým může omezit zbytečné sdílení dat při používání chytrých zařízení.

DataPro Sylaby | Pracovní balíček 2

Soukromí jako lidské právo

Instituce | Pedagogická univerzita Freiburg, Německo

Projekt | DataPro
Úroveň šíření | Veřejná
Datum | březen 2026
Autorka | Deborah Krzyzowski

**Spolufinancováno
Evropskou unií**

Financováno Evropskou unií. Názory vyjádřené jsou názory autorky a neodrážejí nutně oficiální stanovisko Evropské unie či Evropské výkonné agentury pro vzdělávání a kulturu (EACEA). Evropská unie ani EACEA za vyjádřené názory nenesou odpovědnost.

